

Barraca de vinya zona Serra dels Alous 1

Talamanca

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Serrat dels Alous, 08279 Talamanca
Emplaçament Al km 30,7 de la BV1221 agafem camí a dreta, seguim fins 1er esquerra i el 1er a dreta uns 200m

Coordenades:

Latitud: 41.74395
Longitud: 1.93053
UTM Est (X): 411074
UTM Nord (Y): 4621901

Classificació

Número de fitxa 08277-122
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 005A00029
Autoria de la fitxa Quim Serdà Manau
Data de registre de la fitxa: dg., 10/06/2007 - 02:00

Descripció

Barraca de planta mixta. Combina la forma circular amb una capçalera recta, a on es troba l'entrada, situada a migdia. El parament està fet de pedra seca mitjançant carreus de diferents mides unificats per pedruscall, sobretot a la cara principal. A les dues cantonades i a l'entrada, carreus rectangulars més grans ressalten sobre la resta de parets. Al voltant de la barraca, una línia de carreus més grans forma un sòcol delimitant el perímetre per tal de reforçar-ne l'estructura murària. L'entrada està presidida per una llinda de pedra que recau damunt els dos brancals reforçats, com hem dit, per carreus més grans. Fa 147 cm d'alt per 53 cm d'ample i 54 cm de gruix. Té dues petites finestres, una a llevant i l'altre a ponent. El diàmetre interior és de 160 cm. Pel que fa a l'alçada de la barraca, tenim que l'interior fa 170 cm mentre que l'exterior presenta 220 cm a la cara sud i 60 cm a la cara nord, doncs està construïda en el pendent de la muntanya. En algun punt força net de vegetació es pot veure com la barraca s'assenta damunt la roca. La coberta és feta per aproximació de filades. Presenta falsa volta per acabar tancant plana mitjançant tres lloses. Exteriorment recau sobre una filera de lloses rectangulars i molt primes (alguna ha desaparegut) que creen una cornisa que sobresurt uns centímetres del parament del mur. Exteriorment, la coberta conserva una capa de terra al damunt, tot i que queden a la vista les tres lloses del capdamunt.

Història

En el cas del Bages, la presència de barraques està íntimament relacionada amb el conreu de la vinya. Tot i que actualment la vinya ha quedat reduïda a unes àrees molt concretes. Hi ha estudis que ens parlen de la importància de la vinya en aquesta zona durant l'època romana i medieval. La continuïtat d'aquest conreu i la seva importància queden palesos pels nombrosos testimonis que encara queden presents. A principis del XVIII la vinya ja era molt important a la zona del pla. A partir d'aquest moment es va viure una extensió del conreu al Bages, més en el pla que en els altiplans, fins arribarà fins al s. XIX. Superada la crisi de la fil-loxera, el conreu de la vinya recuperarà el nivell productiu anterior a la crisi fins a principis del segle XX, quan el reclam de noves inversions en el camp vitícola comportà l'abandonament de terres per part d'un gran nombre de petits pagesos. El conreu de la vinya requeria una contínua presència del pagès al vinyar, fet que comportava la necessitat de disposar d'un lloc proper on aixoplugar-se o guardar les eines, més si tenim en compte que sovint hi havia una distància considerable entre la peça de conreu i la residència del pagès. La majoria de barraques tenen les parets interiors completament fumades, la qual cosa sosté la idea que servien com a aixopluc davant dels possibles canvis climàtics. Les magnífiques condicions tèrmiques que ofereixen l'interior de les barraques devien ésser una bona compensació dels rigors del sol estival, i també un lloc segur on esperar a recer el final d'un temporal. A part d'aquestes utilitzacions més genèriques, hi havia tot un seguit de funcionalitats més específiques que no es poden deixar de banda. El pagès, adaptava les construccions de pedra seca a les seves necessitats, les quals podien variar molt segons l'època, el lloc o el conreu. Als municipis bagencs del Pont de Vilomara, Talamanca i Mura, les barraques s'adossaven a les tines que hi havia a prop dels camps. A més de refugi servia per a protegir l'accés a la tina per la part inferior. Les barraques bagenques presenten uns trets molt uniformes. El material bàsic és la pedra utilitzada gairebé sense treballar. Només en els llocs més destacats de la construcció, com les cantoneres, llinda o obertures es retallen les arestes dels blocs. Les barraques bagenques destaquen sobretot per la seva simplicitat. Són de dimensions reduïdes si les comparem amb les construccions més meridionals o baleàriques. La planta és quadrada o circular i d'un sol habitacle. SOLER (1994:22)

Bibliografia

SOLER i BONET, Josep (1994). Les barraques de vinya. Les construccions de pedra seca a la comarca del Bages. Centre d'Estudis del Bages, Manresa.

